

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter večja po pošti prejemam, za avstro-ogrske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četr leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četr leta 3 gold. 30 kr. za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajev, za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gold. 50 kr. po pošti prejemam za četr leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrtih stopnje petit-vrstne 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampelj za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo se v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši "Hotel Evropa". Opravnistvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne reči, je v "Narodni tiskarni" v Tavčarjevi hiši.

V Ljubljani, 7. maja.

Vtorek 6. maja zvečer je bila tukaj privatna konferenca zavoljo priprav za direktno volitve, pri katerej so se udeležili narodni kranjski deželni poslanci, odbor političnega društva "Slovenija", centralni volilni odbor in zastopniki politično-katoliških društev. Z veseljem moremo objaviti, da se je dosegla popolna edinost glede skupnega postopanja pri direktnih volitvah.

Izvolil se je **Izvrševalni odbor** 12 udov, kateri bodo vodili volitveno agitacijo na Kranjskem in v katerem so zastopani vsi štiri gori omenjeni faktorji po treh udih.

Slovenski centralni volilni odbor, ki je po treh udih tudi v izvrševalnem odboru za Kranjsko zastopan, pa bodo svoje glavno delovanje obračal še posebno na nekranjske slovenske volilne okraje, zlasti na Štajersko in Primorsko.

V izvrševalni odbor za Kranjsko so bili izvoljeni gg. dr. Bleiweis, dr. Costa, P. Grasselli, Jeran, Kljun, Murnik, Pakič, Perme, V. Petričič, Pirnat, dr. Poklukar in dr. Zarnik.

V centralni volilni odbor je od zabora rodoljubov dne 20. aprila bilo izbranih sedem ljubljanskih udov kot izvrševalni odbor, in 54 vnanjih udov. Predsednik centralnega volitvenega odbora je gosp. dr. J. Vošnjak; ljubljanski odborniki so gg. dr. Karel Ahačič, adyokat in veliki posestnik, P. Grasselli, hišni posestnik, Josip Jurčič, glavni urednik "Slov. Naroda," dr. Alfons Moše, advokat, Vaso Petričič, trgovec, in dr. Val. Zarnik. Imen vnanjih odbornikov ne moremo navajati, ker

bi s takim objavljenjem dotičnim delo otežili ali celo nemogoče storili. Samo to povemo, da so za vnanje ude centralnega odbora izbrani najzanesljivejši rodoljubi in da je v vsakem sodnijskem okraju saj eden od centralnega volilnega odbora.

Položen je tedaj temeljni kamen uspešnemu delovanju za direktne volitve. Složno bodo delali vsi proti skupnemu sovražniku. Edinost in eneržija bodoči naša najizdatnejša pomočnika v hudi borbi proti vladnemu nasilju in chabrusovim nakanam.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 7. maja.

Delegacijske se podvizejo ministerstvom terjane svote v budgetu potrditi. Dovoljen je brez debate dispozicijonsfond, dalje stroški za vojsko na suhem in na morju. — Ogerska delegacija je še sklenila resolucijo, v katerej zahteva, naj se državna pogodba s Skene-tovim društvom za opravo vojske raztrga. V naslednjih dneh bo delo delegacij končano.

Dalmatinski "Zemljak", organ dalmatinskih železnocestnikov ali narodnih izdajalcev Danila in tovarišev, je baje že izšel. Urednik mu je nekov Tončič, ki je dozdaj služil v tiskovnem oddelu srbskega ministerstva, zdaj pa se Danilu prodal.

Znani **rusinski** poslanec Lavrovski, deželnji podmaršal v Galiciji, mož ki je vedno skušal Rusine s Poljaki sprijazniti, je 5. t. m. umrl.

Ziemialkovski na enkrat niжe več prijavljen pri oficijskih listih, kateri njegovo preteklost preiskujejo in ponatiskujejo njegove nekdanje govore. Zares se ti govori ne vjemajo z ministerijelnim programom. L. 1870, ko je Ziemialkovski v Lvovu kandidoval v deželnem zboru, razvijal je ta-le program: Ga-

liška je prišla k Avstriji po priprostem ropanji, ker Poljska tačas niti nij v vojski bila z Avstrijo. Ko je bil ta del Poljske od Avstrije anektiran, imenovali so deželo Galicija, da bi vse sledi njenega nekdanjega spadanja k Poljski izbrisali. Nič manj pa smo do dnes pri vseh naših prizadevanjih k postavljenju naše očetnjevedno celo in nerazdrljivo Poljsko, ne pa samo en del pred očmi imeli. Ta misel je zastava naše svete vere na božočnost in na nas je, ta panir tudi v prihodnje čist in neoskrunjenvzdržati. Prav mogočne besede za avstrijskega ministra.

Smolka je bil 4. maja sklical v Lvovu shod volilcev, da poroča o delavnosti gališke delegacije. Razvijal je svoje federalistično stališče in grajal, da delegacija nij solidarno postopala z ostalo opozicijo. Potem obžaluje posredovanje Magjarov proti Hohenwartu in za direktno volitve. Edini uspeh gališke politike je imenovanje gališkega ministra. Smolka začne potem dokazati nevarnost direktnih volitev za gališko, pa vladni komisar mu prestriže besedo in sklene zbor. Tedaj tudi na Gališkem se začenja Koller-jeva éra. Vendar živimo v svobodni Avstriji, v "N. F. P." to lehko vsak dan beremo. K shodu je prišlo mnogo volilcev, kateri so Smolko navdušeni sprejeli in svojo popolno zaupanje izrekli staremu, vedno poštenemu zagovorniku poljskega naroda.

Vnajme države.

O gibanji **Rusov** v Kivi se sedaj mnogo ne poroča, brž ko ne zarad tega, ker so ruske čete sedaj na potu, da se združijo v eno armado, in potem z enim udarcem končajo kivansko oblast. Do sedaj nij bilo še slišati o veličih bojih, ka se Kivani, katerih hrabrost je na slabem glasu, še nijso pokazali. Najbrže bodo skušali le v malih tropah vznemirovati Ruse, da bi jih utrudili, in potem braniti glavno mesto, katero se pa ne bo v stanu ustavljati ruskim topovom. Ker se je vojska Rusov tako zgodaj vzdignila na pot, bode že pred veliko vročino, ki nastopi ondi meseca avgusta, vse pri kraji,

Listek.

Zakonska pridiga za gardinami.

Zakonska pridiga! Strašna beseda! Kateremu zakonskemu možu ne pribajajo pri tej besedi vsi njegovi pretečeni in prihodnji grehi v spomin? Kateri mož, če je prestopil dovoljeni čas milosti — pet minut čez sedem zvečer, — ne gleda bojazljivo na okna stroge vladarice, da li še sveti? Kateri ne vtakne potem hišnega ključa rahlo, rahlo v ključavnico, leže počasi po stopnjicah, odpira tiho sobne duri, diha lahneje in zaduša celo šegetec v nosu, da nikakor ne bi motil spanja svoje predrage in potem — kar ostane, nikakor nij molčanje.

Zakonska pridiga! Kako nedolžno in brezpomenljivo ta beseda doni! Pridiga začne z molitvijo, nadaljuje v več ali manj posrečenem pastoralnem stilu, zaziblje pobožnike v sladko spanje, iz katerega jih „amen!“

zopet predrami, in poslušalstvo odgovori ginjeno: „amen!“ A katera zakonska pridiga bi kedaj v sladko spanje zazibala in bi bila končana z „amen!“, ali celo z „Bog povrni!“ One so brezkončne, kakor večnost peklenih kaznij, ne zmanjka jim tvarine, niti navoda. One začno z lahnim „adagio“ nekaterih zatrtil solz, nekakih pomljivih izdihljajev in pohlevnih očitanj, preigrajo potem vse spreminja o slabih, nesrečnih ženah in o brezsrečnih, grozovitnih možeh, o razdrti družbinski sreči, o vrnitvi v očetovsko hišo, o načrtih zakonske ločitve in o mislih utonjenja, in se povzdignejo zadnjič do „furiosa,“ pri katerem „gospod sveta“ pogumno v svojo sobo odide.

In kakšno zgovornost razvijajo ti rojeni govorniki! Katera žena bi bila kedaj v svoji pridihi obtičala? Pri njih se vse v prižnico spremeni, stol, počivalnica, dà, celo postelja! One ne potrebujejo nikakšnega pripravljanja in jim nij treba, se na pamet

učiti — „indignatio facit oratorem“ — neuždrljivo se razvija tok njihovega govora. Brez obotavljanja pričnejo najpredzniši stavki in če ga tudi ne končajo, zavesti vendor ne izgube, k večjemu jim zmanjka sape. One ne računajo na nikakšno pohvalo, one vedo celo, da vse njihovo pridigovanje ničesa ne pomaga, in vendor so navdušene; — to dokazuje njihovo prirojeno zgovornost.

Mlada žena je sama v sobi. Prijetna toplota vlada po prostoru, zrak, kateri vsacemu takoj vablivo nasproti veje. Miza je pogrnena, večjerja pripravljena za dva; mlada gospa sedi pri mizi in neka srečna zadovoljna radost se jej bere raz obraza. Denes je obletnica, ko je ona njega, ko je on njo prvokrat zagledal; ona tega dneva nij pozabila, ona hoče pozabljivca s svojim spominom osramotiti; njemu naj ljubša jeda bode na mizi, s cvetlicami okičeni, iznenadila; ona si hoče vse prizadeti, da svojemu možu eno posebno srečno uro pripravi,

in Rusi bodo edini gospodarji v srednji Aziji od Korazana pa do kitajskih zidin.

Francoski monarhisti permanentne komisije so baje nagovarjali Thiersa v sobotni seji, da naj odpusti zarad „nevarnega stanja“ nekatere ministre, ki njim niso po volji, ter mesto njih pokliče druge, konservativne. Posebno na potu so jim naučni minister Jules Simon, Remusat in minister denarstva Leon Soy. Javljne se bo Thiers udal njihovi želji. Kar se tiče „nevarnega stanja“ katero mora na vsak način biti ondi, kjer konservativci ne vladajo, konštatuje „Rep. Française“ po izkazu francoske banke meseca aprila, da je denarno stanje boljši ko kedaj, ter zahteva, da naj vlada z ostrostjo postopa proti kričačem ki hočejo spodkopati francoski kredit na tujem.

V pruskih listih je počil glas, da bode minister Roon že v jeseni odstopil, ter da pride na njegovo mesto znani general Manteuffel, hud konservativec, ki ima pa neki na starega Viljema velik upliv. Ker je v jeseni konec pruske okupacije na Francoskem, pride Manteuffel zopet v Berolin, potem je novica tako verjetna. A nazadnje bo tudi stari Viljem prisiljen, opirati se nekoliko na mišljenje v Nemčiji.

Pruska gospodska zbornica je ostale oddelke postave in cerkveni oblasti sprejela nespremenjene. Sedaj pridejo zopet v zbornico poslancev, ki jih bo sprejela kar ob enem, da se tako konservativcem skazi nameravano zavlečenje te postave. Kako prazno je bilo, kar je pisala berolinska Prov. Corr. o novi „sveti zvezzi“ se vidi iz tega, ker po najnovejših poročilih ruski car ne pride ob enem z nemškim cesarjem na Dunaj k sestavnemu izložbi, nego pride sam pozneje.

Italijansko ministerstvo še ostane. Kralj je bil razen Pisanellijs tudi predsednika poslaniške zbornice, Biancheria, naprosil, da sestavi novo ministerstvo a tudi ta je odrekel. Vsled tega kralj nij sprejel demisije sedanjega ministerstva. Predsednik Lanza je na to v seji 15. p. m. naznani zbornici da še ostane. Načrt o zidanji pristanišča v Tarentu bode ministerstvo vzelo nazaj ter predložilo pozneje drugača, ki bode prikladen denarnem Štanju države. Nekateri govorniki levice so grajali ravnanje ministerstva, a Lanza in Sella sta dokazala, da je bil odstop ministerstva opravljen tu ustaven. Po nekaterih opazkah se je seja sklenila.

Angleški policijski prefekt v Londonu je svojo tožbo proti odboru Karlistov nazaj vzel, predno se je preiskava dobro začela, trde, da bi v danem slučaju samo vlada imela pravico tožiti, kar se pa nij zgodilo. Brez dvombe pa je bil dobil migljaj „od zgoraj“. A sedaj so tudi španski republikanci napravili v Londonu enak odbor, kateremu je pristopilo mnogo Romanov raznih narodostej,

Španjcev, Portugalcev, Italijanov i. dr. Namen tega odbora je, napraviti republikansko legijo, katere poveljnik bo Menotti Garibaldi, ki je že v London prišel. Tako bo prišlo dvoumno vedenje angleške vlade ad absurdum.

Dopisi.

Iz Novega mesta 5. maja [Izv. dop.] Neposredne volitve za prihodnji državni zbor tudi nas zdaj jako zanimajo. Vaša osnova dotičnega centralnega odbora za vse slovenske pokrajine je tudi nam Novomeščanom po godu. Tak bi našim nasprotnikom imponoval še ven iz slovenskih mej, ker po njem bi reprezentiral se naš ne-premakljivi, politični program, težeč za Slovenijo zedinjeno, na katero so naši stari, novičarski samo-Kranjci žalibog že davno pozabili. V kratkem o tem kaj več.

Razen tega nam je zlasti na srci gradenje novomeškega „narodnega doma“. Zdaj delavci pridno izkopavajo temeljna tla, zidarska tvarina se brez presledka privaža. Toliko nevoščljiveje in zlobneje pa peščica tukajšnjih nemškutarjev pazi in črez zobe vleče naš, žedalje očividnejji napredok. A mi jim mirno puščamo tako veselje pa tih žrtvujemo čas in novce, v svesti si, da „narodni dom“ mora biti postavljen. Le potem bode mogoče, da tukajšnja, narodna inteligencija v dostenje prostore čitalnične, posvečene vedam, umetnosti in zabavi, potegne meščanstvo, izmed katerega je zdaj nekaj zašlo jih med „Hopps-Bridler-Kneipen-Ritter - Verein“ — iskat si kratkega časa. Ubogi reveži!

In kako tem Kneipen-Ritterjem raste greben, kar so nam brez primerne osrednega shajališča roke zvezane za delovanje! Kako so že prej insultirali narodnjake, bilo je sporočeno. Zdaj je neki surov kričač, katerega med soboj trpeti ima zopet nezavodljivo čast naše vojaštvo, kričal pri neki priložnosti javno na trgu, da bi toliko in toliko plačal tistem, ki bi nekemu narodnjaku hotel okna pobiti. In res, dobil je tacega, njega vrednega paglavca. Še tisti večer je bil prišel pobit okna. Vidite tedaj sad nemškega kulturnosca in Kneipen-ritterja!

Sveta dolžnost je torej pravemu slovenskemu narodnjaku, da po svoji moči podpira tukajšnje narodno podvzetje da potem nekaterе novomeške družine ne bodo rekale, da

so tako rekoč prisiljene zabave iskati v družbi tach okna-pobijajočih vitezov.

Kakor vam znano, je tudi med nami eden tako srečen bil, da je oni dan prejel „orden“ — za zasluge. Pa za kake? To vam utegne biti manj znano, ker tudi nam se godi taka. Sam okrajin glavar, kateremu je pripala častna naloga poklanjati tisti orden preosrečemu g. pl. Langer-u, bil je v tacih skrbeh, kaj bi na slovenski dan povedal o kaki njegovi zaslugi, da je ves zelen in propaden prišel v mestno hišo. Tu je potem nekaj govoril o možitvi cesaričini, o volilni reformi in o dunajski razstavi — potem je po nekaj čudnih ovinkih prišel na fatalni red Langerjev, češ, za njegove zasluge naprem vojakom l. 1866, dalje za bučlorejo, za katero vsako leto toliko in toliko tisuč vtakne v svoj žep in za krompir, katerega je dajal stradajočim onega leta i. t. d.

Na ta odgovor je tisti „red“ slovesno vteknil presrečemu v suknjo in gospodje v frakih so se zavpivši „Hoch“ in celo „Slava!“ razšli z obrazi žarečimi od veselja.

Takoj za njimi pa je po mestu šel občen glas: „Za krompir!“

Samo en meščan bi bil rad še čisto na tanko poizvedel, zakaj je prav za prav vendor g. pl. Langer dobil red? In šel je popraševat v krčmo, kjer je „obredeni“ srečnež gostil svoje sočutne druge, „Zakaj! zakaj —?“ hotel je vedeti, pa pažnili so ga iz svojega posvečenega kroga čez vrata in to je bil prvi čin viteštva.

Iz Laškega trga na Štajerskem 6. maja. [Izv. dop.] Kakor je znano, obhajali so ustavoverci dan 28. aprila v Gradci banket, pri katerem so krstili novo skovano volilno reformo. — Graška „Tagespost“ je pisovala ta velikanski shod in med drugimi omenila, da so bili pri tem shodu vsi krog zastopani. — Da to nij res, tega smo mi Slovenci popolnem prepričani — ter mi štajerski Slovenci posebno protestiramo proti temu vsilenju, — kajti noben okraj, nobena občina nij nobenega zastopnika k temu banketu poslala. — Iz trga Laško je k temu banketu romal načelnik okrajnega zastopa gospod A., in kakor smo poizvedeli, v imenu celega okraja Laško. — Da od kmetskih občin nij imel nobenega pooblastila za to romanje in ministiranje pri prusofilih, se tako razume, ker tukaj še enkrat vsi občani pro-

in vidi uže v duhu njegov obraz zasvetiti se — tudi možje so dakako slabostni ljudje: nekdanji „bog“ se je počlovečil. Ura bije sedem. Zdaj mora takoj priti. Še enkrat smukne skrbljivo v kuhinjo pogledat, če je vse v redu, potem se vsede s svojim delom zadovoljna, zopet k mizi. Ona pogleda na uro, kazalec kaže uže deset minut črez sedem. V desetih minutah lehko mož iz pisarne pride. On mora vsak trenotek priti. Ona odloži svoje delo, da ga sprejme; zdaj posluša, jeli se njegov korak na stopnjicah ne čuje. Njega pa nij. Poslušanje, pazljivost, nepotrpežljivost jo razdraži. Hiti k oknu in pogleda doli po cesti. Ura bije že pol osmih. Kje je njen mož? Morda je kak list prejel, kak prijatelj, kakovo opravilo ga je zadržalo; njemu naj ljubša jed mu bode tem bolj dišala. Ona se smejava o svoji neumni nemirnosti in se vsede zopet k mizi.

Ura bije tri četrtni, bije zadnjič osem. Nevoljna skoči s sedeža. Dalje je nij mo-

goče mirno tu sedeti. Grdo je, da jo tako dolgo čakati pusti, v nebo upijoča krivica je. Jedila postanejo neokusna po dolgem stanji. Gotovo se zabava s kakšnim prijateljem, ona že pozna to! Celo njen iznadenje je po vodi splavalno. Jezna sklene, sama večerjati in hiti k durim zapovedat, naj se jedila na mizo prineso. Pa tega vendor ne stori. Ne — tudi jesti se jej ne ljubi. Ona zdaj tudi jesti neče, hoče stradati — njemu kljubu. Saj še tudi utegne priti. Ali on vendor ne pride.

Počasi, neskončno počasi se pomici urni kazalec naprej. Ona je v takšnem položaju, v katerem še nij odločeno, ali bi se jokala, ali ne. Ura bije pol devetih. Njena nevolja narasča. Začne si domisljevati, da na strani svojega moža nikakor srečno ne živi, da je prav za prav zelo nesrečna. Sklene, da mu ne pokaže prijaznega obraza, kadar pride; a — kakor da bi bil hudobnež to ugani — nij ga!

Ura bije devet, pol desetih, zadnjič deset. Dekla pride vprašat, jeli če iti po vino, dokler se glavna vrata ne zapro. Jezna deklo zapodi. Tega bi še manjkalo, svojemu možu za njegovo dolgo izostanje z vinom postrežati! To se ve.

Naglo jo prešine neka misel. Ona poskoči, hiti k durim, kjer navadno hišni ključ visi — ključa nij! Še ne more te groze verjeti, išče, povprašuje deklo, pa ključ se ne najde. Zdaj je vse jasno! Goljufaná je, izdana, prodana. Njen mož je imel že od pričetka namen, da ga ne bo domov. On je ključ skrivaj sobo vzel.

Izven sebe od velike bolesti se vrže na počivalnico. Močno ihti. Nobena žena na celi zemlji — severni in južni pol se ima vračuniti — ne more tako nesrečna biti, kakor je ona. Že davno je vedela, da so vsi možje hudobni in njen mož je najgorši od vseh. Hišni ključ skriva sobo vzel — to je nezašlišano. Ona hoče svoje reči pobrati,

testiramo proti temu postopanju gospoda okrajnega načelnika. Naj gre od hiše do hiše in videl bode, koliko priverjencev da bode dobil. Da pa njegovo romanje ne bi bilo zastonj, mu je bilo brž ko ne naloženo, da za to skrbi, da se tudi v trgu Laško kak vulgo-banket na čast volilne reforme osnuje. Kot verni prikimovalec prusofilov nemudoma je okrožnico poslal po trgu, v Celje, v Zidani most itd., ter povabil vse sinove prusaškega duha — da naj vsi v nedeljo 4. maja na večer v pivarno (bierhalle), v trgu Laško se snidejo, ter skupno banket obhajajo. Bodi si kakor že hoče, ali je sinove prusaškega duha vreme strašilo, ali so se jim novci smilili, — prišlo je samo kakih 15 skupaj, večjidel, kakor je že znano pri takih priložnostih, — sami c. kr. uradniki — in druge nevplivne osobe. Kaj da se je pa pri tem banketu govorilo, to pač samo kvarter vedo povedati, — istina pač je, da nobeden besedice nij znil, — tudi se nij čul noben „hoch“ na volilno reformo. Zakaj da tako, bog sam vedi. — Potrtega sreca in tužni so se zgubivali eden za drugim, — in tako se je končal ta velikanski banket, — od katerega imajo samo to prepričanje, — da so z njim velik fijaško napravili.

Iz Celja 6. maja. [Izv. dop.] Celjski slovenski dijaki so na prvega maja naredili izlet v Šmarje. Bilo jih je do 50, in tudi en g. profesor. Pevci, katere podučuje izvrsten muzik, so svojo nalogu dobro izvršili. Ko so se pripeljali v Šmarje, bili so prav lepo sprejeti od prijaznih gospodov, ki so jim naproti prišli. Po kosilu so se razlegale lepe pesmi. Ob treh popoldne je bil izlet na sv. Rok. Od tam gor je prav lep razgled. Pesmi, „Triglav“, „Lepa naša domovina“ in „planinar“ so se daleč po okolici razlegale. — Večer se je zbralo precej odličnih Tržanov. Med lepimi pesmami so se vsi prav srčno zabavali. Dijaki so vrlim, domoljubnim Šmarčanom pokazali, da so krepki sinovi matere Slave. Zabavali so se res prav srčno in po domače. — Nasproti so se pa vrlji Šmarčani s svojo prijaznostjo, gostoljubnostjo in rodomljubnostjo tako skazali, da se jih bodo dijaki vedno z največjim veseljem in srčno hvaležnostjo spominjali.

k svojim staršem oditi in se nikdar več nazaj povrniti — nikdar — močno ihtenje je ne da tega namena izvršiti. Razen tega je že takó pozno, ali drugi dan, tedaj bode odšla, ker s tem možem, ki je hišni ključ odnesel, ne more dalje živeti.

Kakó drugače, koliko lepši si je zakonsko življenje mislila, ko je še nevesta bila, ko je njeni ženin jej najsvetje prisege svoje ljubezni šepetal, ko jej je obetal, da vedno pri njej ostane, da bode njena roka vedno v njegovi roki, njena glava vedno na njegovih zvestih prsih počivala. Oh — oh! da bi bil takrat le eno besedo o hišnem ključu znil! Niti en trenotek se nij mogel od nje oddaliti, stokrat je prišel nazaj; celo grajanja svojega starega pedantičnega šefa zradi zanemarjanja svoje službe nij v poštjemal, in zdaj, zdaj! Ona je strašno nesrečna. Že bije zunaj ura enajst. V sobi je mrzlo postal, zebi jo, zavije se v šal, da se ogreje. Ona ne misli spat leči. Ne, bdeti hoče, do-

Domače stvari.

— („Strela“), nov slovensk humorističen list bode začel s 1. julijem t. l. v Ljubljani v „narodni tiskarni“ izdati. Potrebni fond in druge duševne in materialne garancije za njegov obstanek so že gotove.

— (V „narodni tiskarni“) v Ljubljani se Jesenkovega „zemljepisja“ za nižje gimnazije in realke tiska že 9. pola. Celo delo bo dokončano do konca junija. — Tako potem se začne staviti „Prešernov album“, ki obeta biti jako velika in lepa slovenska knjiga.

— (Slovensko gledališče.) Zadnja benefica bode, kakor smo že nazuanili, v nedeljo 11. maja. Igrala se bode na korist igralca in pevca dramatičnega društva gosp. Kocelja prvkrat na slovenskem odru igra s petjem „Dimež, strah kranjske dežele“, v 5 podobah s predigro in končno igro. Gosp. Kocelj je v letosnjem sezonu toliko pripomogel k sijajnemu uspehu slovenskih predstav, da nij dvomiti, ka bode slovensko občinstvo njegovo marljivo in zaslužno delovanje s prav obilnim obiskom priznavalo, katerega tudi popolnem zaslužuje.

— (Iz ilirskobistriškega okraja) se nam 6. maja piše med drugim: „Berem v denašnjem „Slov. Nar.“, da so tudi naši učitelji krivi, da narodno slabo napredujemo. Jaz se ne slagam v tem z dopisnikom. Naši učitelji že store kar morejo. A, da je čitalnica res tako zanemarjena, temu so krivi največ neodvisni narodnjaki. Pri nas je narodna večina, in vendar nemškutarji „zvonec nosijo“, kakor se po staro-noviško pravi. Vse to je od županov odvisno. Pri volitvi teh naj bi se tedaj pazilo.“

— (Winkler) bode — kakor se „N. Fr. Pr.“ od 6. maja iz Zadra piše — kmalu imenovan za dalmatinskega dvornega svetovalca pri ces. namestništvu v Zadru. To imenovanje so dalmatinski poslanci in ministerstvo uglavili.

— (V Mariborskem nemškem „agitationscomite“) za državne volitve beremo tudi ime g. Gutscherja, c. kr. gimnaziskskega vodje. Lansko leto je isti Gutscher sam odobraval, če ne tudi souzročil preganjanje dveh profesorjev, njegovih kolegov,

kler njega ne bo. Vedeti vendar hoče, kako dolgo izostane. Zadnjič mora vendar priti — ali nij ga!

Počasni udarci naznanjajo dvanajsto uro. Zvonovi jo ponavljajo, eden za drugim, kakor da bi je ne bila že dovolj slišala. Zdaj je njen potrežljivost pri kraji. Skoči po konci. Junaški sklep se je rodil v njej: ona hoče svojega moža iskat, ponj hoče iti. V naglici si obleče plašč, si zavije ruto krog glave. Že je prijela za kljuko — kar se jej vprašanje usili, kje ga hoče iskat, kje ga najti? Mesto je veliko in pivnic in gostilnic toliko! Čut svoje onemoglosti jo še bolj razkači. Naglo si iztrga ruto raz glave in jo vrže na tla, plašč poleg nje in sama sebe na počivalnico. Na novo jo solze polijejo, ona je prenesrečna. Njen mož je grozovitnež, on nema sreca, on je nikdar ljubil nij! Stoprv zdaj ga pozna popolnem — on je grozovitnež, ker je hišni ključ soboj vzel. Ura bije eno.

(Konec prih.)

ki sta bila dolžena, da sta se udeležila volilne agitacije. Kako se to sklada, da gre mariborski gimnazijalni direktor zdaj sam med volilne agitatorje?

— (Dva najdenca.) Piše nam ljubljansk naročnik: Denes 7. maja so našli v Črni vasi na ljubljanskem močvirji na podu neke hiše novo rojenega, še vsega nečednega otroka brez vse odeje, in v Velčah v borštu nekega dva meseca starega otroka v revni obleki. Oba otroka sta fantka in zdaj začasno v ljubljanski bolnišnici. Morebiti se najdejo dobri ljudje brez otrok, kateri prevzamejo zapuščena revčka. — Sploh bi pa bilo dobro, nesrečne noseče ali porodnice ne surovo zasmehovati ali celo preklinjati, kakor je še navada po deželi, da ne bodo zavolj sramote ali iz boječnosti svoje lastne otroke stran metale.

— (Zadnje „Novice“) so zopet polne gadijih navalov na nas. Vidimo se še! Tudi s Costo bomo še imeli „obrajtovanje“, kakor temu človeku gre.

Razne vesti.

* (Telegrami.) Ob dnevu odpiranja dunajske razstave se je na dunajski telegrafski postaji odposlalo 10.567 telegramov po svetu. Eden v Ameriko poslan telegram je imel 4555 besedij.

* (V Pelznu) na Českem je predsednik tvgovinske komore Lederer — pobegnil in črez njegovo premoženje je narejen konkurs. Mož je bil voditelj ustavoverne stranke v pelznskem mestu.

* (Dva mesečna). Dne 25. minolega meseca sta umrla v Pešti dva moža in sicer dr. Kajdači, nadfizik in K. Botlik člen mestnega zastopstva. Ko so testamente odprli, našli so, da sta oba testirala vsak 20.000 gold. ogerski akademij in po več tisoč drugim literarnim in dobrodejnim zavodom.

* (Srbsko narodno gledališče) v Belgradu, ki pa je zares izvrstno in splendidno, naredilo je za 4000 dukatov deficit. Da se ta deficit pokrije, naredile so gospodje v Belgradu odbor, ki bode novce zbiral. Knez Milan je dal temu ženskemu odboru 200 dukatov.

* (Francosko dvorsko perilo), kolikor ga je spadalo k civilni listi Napoleona III., se je v poslednjem tednu meseca aprila v Salle de la Manege javno po dražbi prodajalo. Mislimo si množino nakladanega perila v tej dvorani, ako slišimo, da je dvorskoga perila bilo 35.000 komadov, med temi 5.000 prtičev. Grad Fontainebleau je imel sam za se 1.000 parov prtičev, 1025 dvanajsetic krožniških, 900 miznih prtičev, 300 prepasov. Posebno dragoceni so bili mizni prtiči iz enega kosa za 200 osob; složeno predstavljal je tak prtič kočnik 30 centimetrov visok in 50 centimetrov širok. Dvorskemu perilu privatno cesarjevo in cesaričino nij prišteo. Stroški za snaženje so znašali vsako leto 120.000 frankov.

* (V Kavkazu) je na samotni graščini živila udova ruskega generala s svojo lepo 17letno hčerkko. Da si nebočata, imela je dosti snubačev, katerih pa je nij bil nobeden po volji. Med temi, ki so „korbič“ dobili, bil je tudi neki mladi knez Adrinokov. Ves srdit objubi, da se bode nad deklico maščeval. In to tudi res storil. Ko je deklica bila nekoč sama na sprehodu, da jo Adrinokov po svojih hlapcih zgrabiti in v gozd zapeljati, kjer on omedlelo deklico — zlorabi. Računal je, da bode sramežljivost deklina stvar skrivala. A prevaril se je, kajti ko se je deklica iz nesvesti probudila in domu splazila, povedala je precej sebi nacičeno sramoto, in stvar je prišla pred sodnijo. Samopašni knez Adrinokov je bil obsojen v Sibirijo. — Ruski časopisi so prinesli sodnijsko razpravo o tej stvari, in bral

